

تصرف عدوانی و رفع مزاحمت

۲ - تصرف عدوانی که مدت آن بیش از يك

ماه نیست

۳ - تصرف عدوانی که مدت آن زیادتريك

ماه هست

قسمت اول

دعوی تصرف عدوانی که مدتی از آن نگذشته

این سنخ دعوی تصرف عدوانی عبارت است از آنکه شخصی مال منقول یا غیر منقولی را که در تصرف دیگری است از تصرف او خارج کند و متصرف که مال از تصرفش خارج شده بلافاصله یا بمدت خیلی کمی یعنی در موقعی که هنوز اقدامات در تصرف عدوانی خاتمه نیافته شکایت کند و جلوگیری از تصرف عدوانی را بخواهد (ماده ۱ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی و نظامنامه مربوطه بان)

مأمورین جلوگیری از این سنخ دعوی

تصرف عدوانی :

مأمورین جلوگیری از این نوع دعوی تصرف عدوانی مأمورین شهربانی و در صورت نبودن آنها بخشداران و در صورت نبودن بخشداران مأمورین امنیه هستند (قسمت اخیر ماده ۱ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی) بطوریکه در ماده مزبوره تصریح شده است در درجه اول مأمورین شهربانی و بعد مأمورین دیگر به ترتیبی که ذکر شد مکلف هستند از عملیاتی که برای تصرفات عدوانی میشود جلوگیری کنند بنابراین وقتی مأمورین اداره شهربانی هستند بخشدار و در صورت بودن بخشدار مأمورین امنیه حق جلوگیری از تصرف عدوانی را ندارند.

البته مأمورین فوق الذکر بایستی بدانند که این دعوی چون بکنوع دعوی حقوقی است علی اصول باید مدعی وشاکی داشته باشد و بدون شکایت دخالت مأمورین مجوز قانونی ندارد لذا اگر مأمورین مشاهده کنند که شخصی

الف - تصرف عدوانی

دعوی تصرف عدوانی غیر ماهیتی است و از این لحاظ برای رسیدگی بدعوی مزبور مقنن تشریفات را که برای رسیدگی بماهیت دعوی قائل شده پیش بینی نکرده است و اتخاذ این تصمیم از دو نقطه نظر است یکی اینکه مقنن نظریه تریع رسیدگی داشته و طبیعت دعوی نیز تعجیل در رسیدگی را ایجاب مینماید زیرا تصرف را مقنن محترم شمرده و اهمیت خاصی برای آن قائل شده و متصرف هم متوقع است کسیکه مال متصرفی او را ولو بدعوی حقی بدون مراجعه به مراجع صلاحیت دار از دست او خارج میکند سریعاً بحالت اولیه برگردد و تشریفات در رسیدگی غالباً حصول نتیجه را بتأخیر میاندازد - دیگر آنکه دعوی تصرف عدوانی اهمیت دعوی ماهیتی را دارا نیست که آن اندازه تشریفات و مقدمات را بخواهد - چه اگر طرفین دعوی تصرف عدوانی هر يك باین عنوان محکوم شوند و از این طریق موقعیت حاصل نکنند میتوانند ماهیتاً اقامه دعوی نموده و از آن راه بحق خود برسند.

و دعوی تصرف عدوانی بطوریکه از کلیه قواعد و مقررات مربوطه بان استفاده میشود مخصوص اموال است نه حقوق یعنی اگر شخصی حق عبور در خانه دیگری دارد یا حق دارد که از آب انبار متعلق بنیر آب ببرد و صاحب خانه و آب انبار بوسیله بستن درب مانع استفاده حق او شود ذیحق نمیتواند بعنوان تصرف عدوانی شکایت کند و رفع مانع را بنماید بلکه مقضی است بوسیله مراجعه بمحاکم صالحه در مقام استیفاء حق خود برآید و طرف را ملزم بانجام تکلیف کند بان که این مقدمه نخست انواع دعوی تصرف عدوانی و سپس تعریف و مراجع صلاحیت دار و طریق رسیدگی و تفاوت آنها را در ضمن توصیف هر يك از آنها ذکر خواهیم کرد و اقسام تصرف عدوانی از این قرار است :

۱ - تصرف عدوانی که مدتی از آن نگذشته

مشغول خروج مالی از تصرف دیگری است و متصرف شکایت کند حق مداخله و جلوگیری ندارد مگر تصرف عدوانی بنیه جزائی بخود بگیرد مثل اءمال قهر و غلبه برای بردن مال غیر که بر این تقدیر صورت قضیه تغییر نمیکند و بعنوان وقوع جرم مأمورین صلاحیت دار در حدود قانون مکلف بمداخله هستند طریقه مداخله مأمورین فوق الذکر و جاو گیری از تصرف عدوانی :-

بطوریکه اجمالاً اشاره شد مأمورین فوق الذکر بابتی با شکایت و تقاضای متصرف از تصرف عدوانی جلوگیری کنند و طریقه مداخله آنها و جلوگیری از تصرف عدوانی بخلاف دو صنف تصرف عدوانی دیگر که رسیدگی بان در حدود صلاحیت یار که بدایت و محکمه صالح است خالی از تشریفات قانونی است یعنی مأمورین فوق الذکر بصرف شکایت شفاهی یا کتبی شاکی و تقاضای او مکلف هستند جلوگیری از تصرف عدوانی بکنند باین طریق که بعد از تقاضای شاکی با تنظیم صورت مجلس مختصری که حکایت از تصرف کنونی شاکی و مداخله عدوانی مشتکی عنه در مال مورد شکایت داشته باشد مشتکی عنه را از مداخلات عدوانی منع کنند و تصرفات عدوانی او را جلوگیری نمایند و ه مشتکی عنه اعلام کنند که اگر دعوی حقی دارد بمراجع صلاحیت دار مراجعه نماید و مأمورین مزبوره فقط بابتی تصرفات شاکی و دخالت های عدوانی مشتکی عنه را مورد نظر قرار دهند بدون اینکه وارد در کیفیت تصرف و مالکیت مالک شوند و مقنن مرادش در وضع ماده ۱ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی و اعطاء اختیار بمأمورین فوق حفظ انتظامات بوده باین توضیح که شخصی ولو بدعوی حقی خود سرانه مالی را که در دست دیگری است از تصرف او خارج نکند که نتیجتاً با احترامات تصرف و انتظامات لطمه وارد شود.

مأمورین جلوگیری از تصرف عدوانی نمیتوانند

از تصمیم سابق خود عدول کنند

مطابق ماده ۴ قانون جلوگیری از تصرف عدوانی

مأمورین مذکور در ماده ۱ بعد از اتخاذ تصمیم یعنی وقتیکه

از تصرفات عدوانی شخص جلوگیری کرده اند و او را از دخالت های عدوانی در مال غیر منع نمودند نمیتوانند تصمیمی مخالف تصمیم سابق خود بگیرند. مثلاً اگر مأمورین نهبیانی از تصرف عدوانی شخص جلوگیری نمودند اختیار ندارند که مال مزبور را بعداً بتصرف او بدهند - بر خلاف دادگاهان که قانوناً میتوانند در موارد اعتراض بر حکم غیابی و موارد دیگر نظری مخالف اظهار عقیده سابق خود اظهار تصمیمی را که سابقاً اظهار کرده اند ملغی الایز نمایند ایندسته از مأمورین حق عدول از تصمیم سابق خود ندارند.

قسمت دویم تصرف عدوانی که مدت آن کمتر

از یکماه است

این نسخ تصرفی عدوانی بدو شکل قابل تصور است: یکی آنکه شخصی مال غیر منقول دیگری را بدون رضایت او از تصرف خارج و خود متصرف شود و بیش از یکماه از مدت تصرف نگذشته باشد - دیگر آنکه مستاجر با اخطار رسمی موجر و گذشتن مدت يك ماه عین مستاجر را بموجر و امین با اخطار رسمی امانت دهنده و انقضاء مدت پنج روز مال مورد امانت را بر امانت دهنده تسلیم نکند پس با این مقدمه میتوان خروج مال غیر منقول را از طرف غیر بدعوی که ذکر شد تصرف عدوانی واقعی و تسلیم نکردن عین مستاجر را بمستاجر و مال مورد امانت را با امانت دهنده در حکم تصرف عدوانی دانست.

مدت تصرف عدوانی از چه روزی شروع میشود؟

در مورد اول - یعنی وقتی که مال غیر منقول متصرفی دیگری را از تصرف خارج میکنند بمبدأ مدت یکماه فر دای روزی است که مال را از تصرف متصرف خارج کرده اند - بنابراین اگر خارج کردن مال غیر منقولی از تصرف متصرف چند روز مدت بخواید مثلاً خارج کردن يك قریه از تصرف متصرف پنجروز طول بکشد مدت یکماه از روز ششم شروع میشود و از این رو فر دای آنروز بمبدأ مدت یکماه است زیرا احتساب ساعات و دقائق آن روز مقدور نیست مثل مواعد استیفاف و تمیز و امثال آنها

کشاورز صدر

نا تمام